

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Karolina Obrębska

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2022 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko P. M.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 15 marca 2022 r.

sygn. akt II C 7/21

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. oddala powództwo,
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3617 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3600 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym 1800 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ Karolina Obrębska

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 15 marca 2022 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu, w sprawie o sygnaturze akt II C 7/21, pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11 czerwca 2003 roku wydanego w sprawie XIV GC 155/04/3 i opatrzonego klauzulą wykonalności w dniu 28 lipca 2003 roku, oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.085 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty sądowej oraz kwotę 3.615 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego..

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 11 czerwca 2003r. Sąd Rejonowy w Katowicach w sprawie XIV GC 155/03/3 w sprawie z powództwa P. M. przeciwko P. K., zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 41.687,27 zł z odsetkami w wysokości 16% w stosunku rocznym od dnia 03 października 2002r. do 31 stycznia 2003r., 13% w stosunku rocznym od dnia 01 lutego 2003r. i dalej do dnia zapłaty w wysokości ustawowej (punkt I wyroku) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda

kwotę 7.833,10 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 4.815,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt II wyroku).

Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 28 lipca 2003r. Sąd nadał mu klauzulę wykonalności i tytuł wykonawczy wydał przeciwko wierzycielowi- pozwanemu.

Pozwany wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie powyżej wskazanego tytułu wykonawczego. Przedmiotowe postępowanie prowadził komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) w P. B. G. pod sygn. akt XI Km 858/03. W toku powyższego postępowania doszło do zbiegu egzekucji z Naczelnikiem Urzędu Skarbowego (...) w P..

Postanowieniem z dnia 23.08.2004r. Sąd Rejonowy w Poznaniu wyznaczył do łącznego prowadzenia egzekucji Naczelnika Urzędu Skarbowego (...) w P.. W związku z powyższym, postanowieniem z dnia 10.12.2004r. w wykonaniu postanowienia Sądu, komornik sądowy przekazał egzekucję do łącznego prowadzenia wyżej wskazanemu Naczelnikowi US, który dalej prowadził przedmiotowe postępowanie egzekucyjne. Przekazując sprawę komornik naniósł na tytule wykonawczym adnotację o wyegzekwowanej kwocie i kosztach egzekucyjnych, opatrując ją datą 31.12.2004r.

Następnie pismem z dnia 23.03.2009r. pozwany wystąpił do Naczelnika US (...)w P. z zapytaniem o stan egzekucji. W dniu 08.04.2009r. Naczelnik US (...) w P., w związku z dokonanymi ustaleniami odnośnie zmiany przez powoda (dłużnika) miejsca zamieszkania przekazał egzekucję do prowadzenia Naczelnikowi US (...) w P., powiadamiając o tym pozwanego. Następnie Naczelnik US P.- W. w P. w dniu 28.05.2009r. zwrócił sprawę do prowadzenia Naczelnikowi US (...) w P., albowiem nie stwierdził zbiegu egzekucji i swojej właściwości do prowadzenia sprawy, informując o tym pozwanego.

Postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2004r. Sąd Okręgowy w Katowicach wydał wierzycielowi (pozwanejemu) drugi tytuł wykonawczy celem przedłożenia w Sądzie Rejonowym w Poznaniu do sprawy XXV GCO 17593/03.

Pozwem z dnia 16 stycznia 2015r. powód wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11 czerwca 2003r. wydanego w sprawie XIV GC 155/03/3 opatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 4 sierpnia 2004r.

Wyrokiem z dnia 30 sierpnia 2017r. Sąd Rejonowy w Tychach w sprawie IX C 75/15 oddalił powództwo w całości oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Od powyższego wyroku apelację złożył powód zaskarżając wyrok w całości.

Wyrokiem z dnia 23 października 2019r. Sąd Okręgowy w Katowicach w sprawie III Ca 319/18 oddalił apelację oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.800,00 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

W dniu 05 grudnia 2014r. zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 58/14, które prowadzone było przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w T., B. S., na podstawie drugiego tytułu wykonawczego opatrzonego w klauzulę wykonalności 04 sierpnia 2004r

W dniu 20.01.2015r. pełnomocnik dłużnika złożył do komornika wnioski o umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt 3 k.p.c. wskazując, że postępowanie to prowadzone jest na podstawie tytułu wykonawczego numer dwa, który został wydany wierzycielowi celem przedłożenia w Sądzie Rejonowym w Poznaniu do sprawy o sygn. XXV GCO 17593/03. Postanowieniem z dnia 16.03.2015r. komornik oddalił wniosek dłużnika, albowiem w dniu 20.01.2015r. wierzyciel dostarczył tytuł wykonawczy z prawidłową klauzulą wykonalności z dnia 28 lipca 2003r. Jednocześnie uchylił czynności podjęte na podstawie drugiego tytułu wykonawczego. Na powyższe postanowienie komornika skargę wniósł pełnomocnik dłużnika domagając się zmiany zaskarżonego orzeczenia i wydanie przez sąd postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.

Postanowieniem z dnia 4 września 2015r. tut. Sąd w sprawie II Co 1995/15 uchylił postanowienie z dnia 16 marca 2015r. wydane przez komornika przy Sądzie Rejonowym w T. B. S. w sprawie Km 58/14 w zakresie punktu 1, nakazał komornikowi sądowemu umorzyć postępowanie egzekucyjne oraz obciążył kosztami postępowania wierzyciela i z tego tytułu zasądził od wierzyciela na rzecz dłużnika kwotę 100,00 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej oraz kwotę 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2017r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w T. B. S. umorzyła postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 58/14 wszczęte na podstawie drugiego tytułu wykonawczego.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za zasadne.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał art. 840 § k.p.c. Sąd Rejonowy podkreślił, że powód w pozwie podniósł, iż zdarzeniem wskutek którego zobowiązanie nie może być zrealizowane jest przedawnienie roszczenia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym, tj. wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11 czerwca 2003r. wydanego w sprawie XIV GC 155/03/3.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018r. o zmianie ustawy- Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz 1104) do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jeżeli zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. Wobec powyższego w niniejszej sprawie znajdzie zastosowanie termin przedawnienia 10- letni.

Zgodnie z art. 117 § 1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia (art. 117 § 2 k.c.).

Jak wskazuje art. 123 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone (art. 124 § 2 k.c.).

Roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd przedawnia się z upływem dziesięciu lat. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości przedawnia się z upływem trzech lat- powyższe przepisy w poprzednio obowiązującym brzmieniu (art. 125 k.c.).

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia roszczenia podniesionego przez powoda uznać należało zarzut ten za zasadny.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, na podstawie tytułu wykonawczego- wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11 czerwca 2003r. wydanego w sprawie XIV GC 155/03/3 opatrzonego w klauzulę wykonalności, pozwany wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, które toczyło się przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym (...)w P. pod sygnaturą XI Km 858/03, które na podstawie postanowienia z dnia 10 grudnia 2004r. komornik sądowy przekazał do łącznego prowadzenia Naczelnikowi Urzędu Skarbowego (...) w P.. Z dokumentów zgromadzonych w niniejszej sprawie wynika, iż egzekucja na podstawie

pierwszego tytułu wykonawczego prowadzona była jeszcze w 2009 roku. Zgodnie z art. 81 ust. 2 pkt 1 k.c. czynność prawna ma datę pewną w razie stwierdzenia dokonania czynności w jakimkolwiek dokumencie urzędowym- od daty dokumentu urzędowego. Skoro zatem pismem z dnia 28.05.2009r. Naczelnik US (...) w P. zwrócił sprawę egzekucyjną do prowadzenia Naczelnikowi US(...) w P., tym samym postępowanie to musiało się na pewno toczyć do wyżej wskazanego dnia. Data zamieszczona przez komornika sądowego, tj. 31.12.2004r. w sprawie XI Km 838/03 na oryginale tytułu wykonawczego numer jeden stanowi datę zakończenia egzekucji przed komornikiem, a nie datę jej umorzenia. W momencie wszczęcia wyżej wskazanego postępowania egzekucyjnego obowiązywał 10-letni termin przedawnienia roszczenia; termin przedawnienia został przerwany na podstawie pierwszego tytułu wykonawczego przynajmniej do dnia 28.05.2009r., tym samym termin przedawnienia rozpoczął swój bieg w dniu 28.05.2009r. i upłynął 29.05.2019r.

Następnie pozwany wnioskiem z dnia 10 listopada 2020r. wystąpił o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie pierwszego tytułu wykonawczego, które zostało wszczęte pod sygn. KMG 108/20 przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowy, (...)w P. M. T.. Mając na uwadze treść przepisów kodeksu cywilnego o przedawnieniu roszczeń oraz wyżej wskazanej daty do której biegł termin przedawnienia, wskazać należy iż w niniejszej sprawie doszło do przedawnienia roszczenia objętego powyżej wskazanym - ,tj. pierwszym- tytułem wykonawczym.

Na marginesie wskazać należy, iż nie doszło do przerwania biegu przedawnienia roszczenia wskutek wszczęcia postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 58/14. Zważyć należy, iż powyżej wskazane postępowanie wszczęte zostało na podstawie drugiego tytułu wykonawczego, tj. postanowienia z dnia 4 sierpnia 2004r. Sądu Okręgowego w Katowicach , który został wydany wierzycielowi (pozwanemu) celem przedłożenia w Sądzie Rejonowym w Poznaniu do sprawy XXV GCO 17593/03 i zakończone prawomocnym postanowieniem o umorzeniu z dnia 24 lutego 2017 roku.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podkreślił, iż załączone do akt sprawy KMG 108/20 kolejne postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 58/14 z dnia 8 czerwca 2020 roku przez Komornika Sądowego B. S., tym razem w odniesieniu do pierwotnego tytułu wykonawczego, tj. wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11 czerwca 2003 roku o sygnaturze XIV GC 155/03/3, nie znajduje swego odzwierciedlenia, ani w załączonych do sprawy aktach Km 58/14 (gdzie nie ma tego orzeczenia), ani - zgodnie z treścią art. 816 k.p.c. – we wzmiance na oryginale przedmiotowego tytułu wykonawczego (figuruje na nim jedynie wzmianka o egzekucji prowadzonej w 2003 roku).

Zgodnie z treścią art. 826 k.p.c. umorzenie postępowania powoduje uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych, a więc m.in. zawiadomienia dłużnika o wszczęciu egzekucji. Tym samym Sąd uznał, iż skoro w omawianym postępowaniu egzekucyjnym nie doszło do zawiadomienia o wszczęciu egzekucji dłużnika na podstawie pierwotnego tytułu wykonawczego, tym samym nie doszło w ogóle do wszczęcia egzekucji na podstawie tego tytułu wykonawczego, a zatem postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy SR w T.B. S. w sprawie Km 58/14 w odniesieniu do pierwotnego tytułu wykonawczego nie wywołało żadnych skutków prawnych i nie przerwało przedawnienia.

Natomiast dziesięcioletni bieg terminu przedawnienia został przerwany w okresie toczącego się postępowania egzekucyjnego wszczętego w sprawie Km 858/03 i kontynuowanego w trybie egzekucji administracyjnej do dnia 28 maja 2009 roku. Wobec czego termin przedawnienia upłynął w dniu 29 maja 2019 roku.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Rejonowy orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach Sąd I instancji orzekł w punkcie 2. wyroku zasądając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.085,00 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty sądowej oraz kwotę 3.617,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł. Kwotę 3.600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego Sąd zasądził na podstawie § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Apelację od wyroku wniósł pozwany, który zaskarżył wyrok w całości, zarzucając Sądowi I instancji:

1. naruszenie art. 366 kpc poprzez ponowne rozstrzygnięcie o wniosku pozwanego z dnia 10.10. 2014r. złożonego do komornika sądowego B. S. odnośnie skuteczności wszczęcia i prowadzenia egzekucji pod sygn, Km 58/14 w oparciu o przedłożony na podstawie art. 130 § 1 kpc pierwotny tytuł egzekucyjny, co było przedmiotem rozstrzygnięcia prawomocnie zakończonego procesu przed Sądem Okręgowym w Katowicach w sprawie pod sygn. akt IX C 75/17 (tu: Sąd Rejonowy Poznań- Stare Miasto w Poznaniu poddał ponownie ocenie prowadzenie postępowania egzekucyjnego w oparciu o pierwotny tytuł egzekucyjny i podjętych czynności egzekucyjnych, dokonując odmiennej oceny),

2. art. 840 kpc poprzez pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości z powodu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym tj. wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11.06.2003r. o sygn. XIV GC 155/03/3 podczas, gdy egzekucja wszczęta w oparciu o tytuł wykonawczy nr 2 została prawomocnie umorzona nie wcześniej niż 7 marca 2017r., a czynności egzekucyjne w postaci zajęcia rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, które zostały podjęte w jej trakcie pozostały w mocy i zachowały skuteczność do daty uchylecia zajęć co powoduje, iż nie doszło do przedawnienia wszczętej egzekucji na podstawie wniosku z 10.11.2020r. Nadto egzekucja prowadzona była na wniosek wierzyciela po uzupełnieniu wniosku o pierwotny tytuł egzekucyjny i umorzona postanowieniem z dnia 8.06.2020r.

3. art. 123 § 1 kc poprzez bezzasadne uznanie, iż nie doszło do przerwania biegu przedawnienia z tych względów iż postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 58/14 z dnia 8 czerwca 2020r. dokonane przez komornika B. S. na podstawie pierwotnego tytułu egzekucyjnego zostało wydane i z przyczyn nie wiadomych pozwanemu ich brak w aktach sprawy Km 58/14 nie powoduje o jego nieistnieniu. Natomiast brak na tytule wykonawczym wzmianki stosownie do art. 816 kpc, również nie świadczy o nieprowadzeniu egzekucji bowiem w tytule wykonawczym zwracany wierzycielowi nie dokonuje się żadnej adnotacji jeżeli nie została wyegzekwowana nawet część świadczenia.

4. art. 124 § 2 kc poprzez uznanie iż nie doszło do przerwania biegu przedawnienia przez podjęcie czynności egzekucyjnego tj. zajęcia rachunku bankowego czy wynagrodzenia za pracę i pominięcie faktu iż czynności egzekucyjne podjęte na wniosek o wszczęcie egzekucji z tytułu egzekucyjnego nr 2 uchylono prawomocnie najwcześniej w dniu 7.03.2017r., a z tytułu pierwotnego umorzono postanowieniem w dniu 8.06.2020r.

5. art. 123 § 1 kc poprzez pominięcie stanowiska doktryny iż czynnością powodującą przerwanie biegu przedawnienia jest już samo złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji (tak np. Zakrzewski Piotr art. 123 w: kodeks cywilny .komentarza do art. 177-125. SIP LEX 2019; Nazuruk Piotr art. 123 W ” kodeks cywilny .Komentarz wyd. II. Wyd. Prawnicze LexisNexis 2014).

6. art. 13 c ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez zasądzenie zwrotu kosztów opłaty sądowej w kwocie niezgodnej z tym przepisem

Mając na uwadze powyższe apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości (a w przypadku uznania powagi rzeczy osądzonej wniósł o odrzucenie pozwu) oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego od powoda według norm przepisanych za obie instancje oraz kosztów opłaty sądowej za apelację.

Jednocześnie apelujący wniósł o przeprowadzenie dowodu z:

- postanowienia komornika B. S. z dnia 8 czerwca 2020r. sygn. Km 58/14, zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego powoda z 20.02.2015r., z 22.12.2014r. z 6.12.2014r. i z 19.12.2014r. na dowód prowadzenia egzekucji, podejmowania czynności egzekucyjnych i zakończenia egzekucji, które to czynności przerwały bieg terminu przedawnienia, gdyż potrzeba tego dowodu pojawiła się na etapie postępowania apelacyjnego z uwagi na kwestionowanie tegoż postanowienia i skuteczności podjętych czynności egzekucyjnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja okazała się zasadna.

Należy zauważyć, że Sąd Rejonowy dokonując ustaleń, że postanowienie wydane w sprawie Km 58/14 z dnia 8 czerwca 2020r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w T. B. S. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie pierwotnego tytułu wykonawczego, tj. wyroku Sądu Rejonowego w Katowicach z dnia 11 czerwca 2003 r. o sygn. akt XIV GC 155/03 z klauzulą wykonalności nadaną 28.07.2003r., nie znajduje się w załączonych do sprawy aktach Km 58/14 (co jest faktem), ani we wzmiance na oryginale przedmiotowego tytułu wykonawczego (figuruje tam jedynie wzmianka o egzekucji prowadzonej w 2003 roku), nieprawidłowo przyjął, że wskazane postępowanie w ogóle nie toczyło się na podstawie pierwotnego tytułu wykonawczego. Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 58/14 zostało początkowo błędnie wszczęte na podstawie tytułu wykonawczego nr 2, który został opatrzony klauzulą wykonalności w dniu 4 sierpnia 2004 r. nadaną w celu przedłożenia w Sądzie Rejonowym w Poznaniu do sprawy XVI GCo 17593/03 o wyjawienie majątku. Dłużnik zakwestionował tę okoliczność składając wniosek do komornika o umorzenie postępowania egzekucyjnego, który został oddalony przez komornika sąd. postanowieniem z 16.03.2015 r. z uwagi na to, że wierzyciel w dniu 20.01.2015r. dostarczył pierwotny (pierwszy) tytuł wykonawczy tj. wyrok Sądu Rejonowego w Katowicach z dnia 11 czerwca 2003 r. o sygn. akt XIV GC 155/03 opatrzony klauzulą wykonalności z dnia 28 lipca 2003 r. Z tego względu nie można zgodzić się ze stanowiskiem, że dłużnik nie miał wiedzy o toczącym się postępowaniu egzekucyjnym na podstawie pierwotnego tytułu wykonawczego. Poza tym, co najmniej od dnia złożenia przez wierzyciela właściwego tytułu wykonawczego komornik mógł podjąć i podjął czynności egzekucyjne w sprawie Km 58/14. Sąd Rejonowy (...) w P. w następstwie rozpoznania skargi dłużnika w sprawie II Co 1995/15 uchylił postanowienie komornika z 16.03.2015r. w zakresie punktu 1. (tj. odnośnie do oddalenia wniosku dłużnika o umorzenie postępowania egzekucyjnego) i nakazał komornikowi umorzenie postępowania wszczętego wyłącznie na podstawie tytułu wykonawczego nr 2. W związku z powyższym komornik sądowy postanowieniem z dnia 24 lutego 2017 r. umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 58/14 wszczęte na podstawie drugiego tytułu wykonawczego (punkt 2), a w punkcie 1. uchylił postanowienie z dnia 16 marca 2015 r. o oddaleniu wniosku dłużnika o umorzenie postępowania egzekucyjnego.

Mając powyższe bezsporne ustalenia na uwadze należy wskazać, że o ile postanowienie Sądu Rejonowego zniweczyło skuteczność czynności podjętych przez wierzyciela i komornika na podstawie tytułu nr 2, o tyle nie stanowiło przeszkody do prowadzenia egzekucji na podstawie pierwszego tytułu i nie pozbawiło skutków czynności podjętych przez wierzyciela i komornika na tej podstawie.

Co prawda postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w T. B. S. z dnia 8 czerwca 2020 r. wydane w sprawie Km 58/14 o umorzeniu postępowania wszczętego na podstawie tytułu wykonawczego opatrzonego klauzulą z dnia 28 lipca 2003 r. nie znajduje się w aktach tej sprawy udostępnionych Sądowi I instancji, nie oznacza to jednak, że nie zostało wydane. W aktach sprawy egzekucyjnej (...) 108/20 (prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w P. M. T.), którymi dysponował Sąd Rejonowy, a w uzasadnieniu swego wyroku wskazał, że „dał wiarę dokumentom zgromadzonym (...) w aktach komorniczych Km 58/14 i KMG 108/20” (k. 81), znajduje się kserokopia tego orzeczenia (k. 6). W tych okolicznościach, skoro dopiero z motywów zaskarżonego wyroku pozwany dowiedział się, że Sąd uznał za niewykazany fakt prowadzenia postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 58/14 na podstawie pierwszego tytułu oraz wydania postanowienia o jego umorzeniu w dniu 08.06.2020r., pozwany był uprawniony do złożenia w apelacji wniosku o przeprowadzenie dowodu z załączonych dokumentów: odpisu wskazanego postanowienia komornika oraz zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego z 20.02.2015r. (poświadczonych za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika – k. 92 i 94), a Sąd odwoławczy – na podstawie art. 243⁽²⁾k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. – uznał te dowody za podstawę swego rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze dokonane w sprawie ustalenia przez Sąd Rejonowy, uzupełnione przez sąd odwoławczy o treść wyżej wskazanych dokumentów, tj. postanowienia i zajęcia wierzytelności, należy uznać, że dziesięcioletni bieg terminu przedawnienia został przerwany w okresie toczącego się postępowania egzekucyjnego wszczętego w sprawie Km

858/03 i kontynuowanego w trybie egzekucji administracyjnej co najmniej do dnia 28 maja 2009 r. Następnie, w dniu 20.01.2015r. (złożenie tytułu wykonawczego nr 1) doszło jednak ponownie do przerwy biegu terminu przedawnienia roszczenia w sprawie Km 58/14, który rozpoczął bieg na nowo od uprawomocnienia się postanowienia z 8.06.2020r. o umorzeniu egzekucji w sprawie Km 58/14, a w dniu 10.11.2020r. wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie kolejnej egzekucji w sprawie KMG 108/20.

Według art. 125 § 1 k.c., w brzmieniu sprzed nowelizacji wprowadzonej ustawą z 13 kwietnia 2018r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018r., poz. 1104), roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego przedawnia się z upływem 10 lat. Jeżeli roszczenie stwierdzone prawomocnym wyrokiem nie zostanie dobrowolnie spełnione przez dłużnika, wierzyciel może skorzystać z przymusu państwowego. Dochodzenie wierzytelności stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem następuje w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym w trybie art. 796 i n. k.p.c., a czynnością powodującą przerwanie biegu przedawnienia jest złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji właściwemu sądowi lub komornikowi (por. komentarze do art. 123 k.c.: pod red. serii K. Osajdy/red. tomu Borysiak 2022, wyd. 30/P. Sobolewski, t. 10; pod red. E. Gniewka 2021, wyd. 10/Machnikowski; nadto wyr. SA w Białymstoku z 21.8.2019 r., I ACa 344/19, Legalis).

Skutku w postaci przerwania biegu przedawnienia roszczenia nie niweczy późniejsze umorzenie postępowania egzekucyjnego, chyba że nastąpiło ono na wniosek wierzyciela (zob. wyr. SN z 19.11.2014 r., II CSK 196/14, Legalis; uchw. SN z 19.2.2015 r., III CZP 103/14, Legalis) albo na zgodny wniosek stron bądź ze względu na bezczynność wierzyciela (por. wyr. SN z 20.5.2015 r., I CNP 28/14, Legalis). Taka sytuacja w sprawie jednak nie wystąpiła, skoro postępowanie w sprawie Km 58/14 zostało umorzone ostatecznie z uwagi na bezskuteczność egzekucji. W takim przypadku umorzenie postępowania egzekucyjnego powoduje wprawdzie uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych, jak o tym stanowi art. 826 k.p.c., ale nie niweczy skutku w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym, do której dochodzi przez fakt skutecznego złożenia wniosku egzekucyjnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2017 r., V CSK 484/16).

Z tych względów miał rację apelujący wskazując na naruszenie przepisów prawa procesowego (odnośnie nieuwzględnienia faktu wszczęcia i prowadzenia egzekucji w sprawie Km 58/14 na podstawie pierwszego tytułu wykonawczego, które zostało umorzone postanowieniem z 8.06.2020 r.) i materialnego w postaci art. 123 § pkt 1 k.c. i art. 124 k.c. przez ich niezastosowanie. W konsekwencji nie było też podstaw do uwzględnienia powództwa na podstawie art. 840 k.p.c.

W tych okolicznościach konieczna stała się zmiana zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa, skoro powód nie wykazał, że doszło do przedawnienia roszczenia objętego pierwszym tytułem wykonawczym.

Mając na uwadze wskazane okoliczności Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok w sposób wskazany w punkcie I wyroku.

Konsekwencją wydania orzeczenia reformatoryjnego była modyfikacja rozstrzygnięcia o kosztach procesu w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c., którymi obciążono powoda jako przegrywającego sprawę w całości. W skład tych kosztów weszły koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 zł, ustalone na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

O kosztach postępowania odwoławczego, którymi w całości obciążono powoda jako stronę przegrywającą, orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. Na koszty te składały się: opłata sądowa od apelacji w kwocie 2000 zł i wynagrodzenie radcowskie w wysokości 1.800 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 5 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. sprawie opłat za czynności radców prawnych.

/-/ Karolina Obrębska